

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

28. An qui bona fide confitetur cum Confessario valdè ignorantे, teneatur
postea confessionem iterare? Et deducitur, quod quando quis integrè
fassus est peccatum, quod fecit, dubitat tamen esse ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

De Sacram. Pœnitent Ref. XXVIII. &c. 107

xum argumentorum pendere ex ratione peculia-
ri, qua est in Sacramento: quam rationem pon-
deravit Concilium Tridentinum *illo cap. 7.* ad pro-
bandam hanc doctrinam his verbis. Quoniam
igitur natura, & ratio judicij illud exposcit ut sen-
tentia in subditos dumtaxat feratur: persuasum
semper in Ecclesia Dei fuit, & verissimum esse Sy-
nodus hac confirmat, nullius momenti absolutio-
nem eam esse debere, quam Sacerdos in eum pro-
feret, in quem ordinariam, aut subdelegatam non
habet jurisdictionem, &c. In quibus verbis totum
hoc reducitur ad rationem judicij, qua propria est
Iujus Sacramenti, ac non aliorum. Quare sicut ex
eo quod Sacramentum matrimonij includat contra-
tractum humanum, subdit conditions contra-
ctum, atque adeo ejus valor requirit habilitatem
contrahentium, qua tolli aut poni potest ab Ec-
clesia: si hoc Sacramentum, quia judicium quad-
dam est, requirit superioritatem subditos, qui ab
Ecclesia dari vel auferri possunt. Unde verba Christi,
licet univerfalter videantur sonare potestatem,
et tamen ipso, quod datur potestas ad absolvendos
subditos per modum judicij, intelligitur data
respectu subditorum, qui legitimi subditi sint. In
aliis vero Sacramentis que non exercentur per
modum judicij non pendet eorum valor a prohibi-
tione, vel permissione Ecclesiae, quia validè exer-
centur etiam circa non subditos.

17. Petes tamen: quomodo ex verbis Christi
colligat Ecclesia, Sacerdotes non accipere totam
potestatem judicariam expeditam in sua ordina-
tione: posse enim tunc fieri iudicēs absque ulla
dependentia ab Ecclesia in usu valido sue jurisdi-
ctionis; sicut sunt medici ad curandos infirmos
perunctionem absque tali dependentia ab Eccle-
sia. Relfpondet id totum colligi ex ratione judicij:
nam iudex, qui non est merus arbitrus, cuius
sententia non obligat propter auctoritatem judi-
cis, sed propter pactum litigantium, qui promis-
erunt illam observare, debet habere potestatem
obligandi, atque adeo debet esse Superior eorum,
quibus ius dicit, ut possit eos ligare, unde optimè
infertur non posse proferri sententiam nisi in sub-
ditos. Aliunde autem pro certo supponit, non
esse omnes & singulos Christianos subditos sin-
gulorum Sacerdotum ex Christi institutione: hoc
enim perverteret Hierarchicum ordinem, quem
Christus in sua Ecclesia reliquit: in qua voluit
alios esse superiores, alios inferiores: si autem omnes
Sacerdotes ex sua ordinatione haberent omnes
Christianos sibi subditos, jam omnes Sacerdotes
essent iudices supremi, & Principes aequales abs-
que ulla subordinatione, quod est omnino contra-
tum Ecclesiasticum ordinem.

18. Et haec omnia supradicta docet doctus Pater
Joannes de Lugo de *Sacram.* Pœnitent. disp. 5.
fist. 2. num. 16. & seq. Joannes Molanus in Com-
pend. Theol. pract. 1. cap. 1. conclus. 1. numer. 2. &
communiter omnes Theologi & Casuist. Et ideo
cavendum est à supradicta sententia Crouthers, Un-
de Gregorius XV. in Declaratione 12. super Bul-
lam latam Nonis Februario 1622. qua incipit *In-
scriptibili statu Confessariis non approbatis con-
fessiones factas esse nullas, ut recte observat no-
vissime Zambellus in Reper. Mor. verb. Confessor,*
quoad auctoritatem, n. 5. & docet etiam novissime
Franciscus Zipeus in Consultationibus Canonicis,
lib. 5. tit. de Pœnit. & Remiss. consistr. 2.

19. Unde pro Coronide hujus resolutionis non
definam hic apponere verba P. Thesauri in pract.
de panis, part. 2. verb. *absolutio Sacramentalis*.

*cap. 2. ubi sic ait: Amplia hanc conclusionem, ut
procedat, etiam pœnitens bona fide confiteatur
non approbat, seu alieno Sacerdoti sine licentia
competente, vel Sacerdos etiam bona fide illum
audiat & absolvat: nam etiam tunc non perficitur
Sacramentum; quia hac irritatio actus non est
penalis, sed diffinitiva, & ex natura rei, ob defi-
atum jurisdictionis, sine qua non potest perfici hoc
Sacramentum: ut Tri. l. 7. s. 14. de Sacram.
pœnit. text. in cap. duod. 54. de elec. & ibi Glossa,
& Doctores communiter in verb. decepta. Unde ta-
lis confessio iteranda est habenti jurisdictionem
circa illam. Joannes Andreas in d. cap. duod. Ab-
bas ibi n. 20. Navarrus in cap. placuit, de pœnit. difft.
6. num. 180. qui ponunt exemplum, si quis confi-
teatur Parochio intruso. Hucusque Theaurus: qui
tamen optimè observat Sacerdorem sine approba-
tione absolventem non incurrite aliquam censu-
ram, vel irregularitatem.*

*sup. hoc in
tom. 5. tr. 3.
Ref. 17.*

RESOL. XXVIII.

*An qui bona fide confiteatur cum Confessario valde
ignorante, tenetur postea confessionem iterare?
Et deducitur, quod quando quis integrè fassus est
peccatum, quod fecit, dubitat tamen esse mortale,
quoniam enim Confessor simili dubio teneretur, non
est confessio iteranda illius peccati, si postea alter-
ratus doctior factus, aut aliis consuls, novit id
peccatum esse mortale, nisi aliunde confessio fuerit
irrita? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 120. alias 121.*

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet Vasquez *sup. hoc in
in 3. part. tom. 4. q. 93. art. 3. dub. 1. m. 2.* quia bona fides amplius efficere non potest, quam
excusare à culpa pœnitentem accendentem ad Sa-
cerdotem ignorantem. *dubius Ref.
seqq. & in-
fra leg. Ref.
38. quamvis
ejus doctri-*

2. Sed contraria opinionem tuetur Henriquez *na sit pro
lib. 2. de pœnit. cap. 14. numer. 5. ubi sic afferit.* Qui bona fide confiteatur ignoranti, quem postea
novit rescisse distinguere inter mortalia, & ve-
nialia, non videtur cogendus iterare confessionem,
quia ille potuit, & volunt bene dispositum absolve-
re, quamvis defecerit in prudencia circa medicina-
nam, & satisfactionem imponendam. Ita ille, &
post illum Sanchez in summ. tom. 1. lib. 1. cap. 10.
*numer. 69. sic afferens. Quando pœnitens integrè sup. hoc in
fassus est peccatum quod fecit, dubitat tamen
an effet mortale. Quoniam enim Confessor simili
dubio teneretur, non est iterum confessio illius pec-
cati repetenda, si postea alteratus doctior factus, aut
alius consuls novit id peccatum esse mortale, nisi
aliunde confessio fuerit irrita, ut quia data opera
quaesivit ille Confessorem ignorantem, ac sufficien-
tem ad ejus confessionem excipendam. Sic San-
chez, & ego.*

RESOL. XXIX.

*An pœnitens reiterare confessionem faltam
bona fide cum Confessario ignorantem, licet peccave-
rit Sacerdos, nisi bona fide excusetur?
Et an, in casu ignorantie proprij Parochi, possit
pœnitens confiteri alteri Sacerdoti absque licen-
tia proprij Parochi? Ex part. 4. tract. 4. & Mis-
Ref. 201.*

§. 1. **N**egativè respondeo, quia dicta confessio *sup. hoc in*
non fuit invalida, & nulla, cum actus Ref. præteri-
pœnitent.